

2.5 การจัดทำระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา และประเมินผลการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ ไม่ต้องเสียเวลาเรียนในระบบ ประหยัดเวลาและประหยัดค่าใช้จ่าย

1) การวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่ ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานการจัดทำระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา และประเมินผลการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ ไม่ต้องเสียเวลาเรียนในระบบ ประหยัดเวลาและประหยัดค่าใช้จ่าย

หน่วยงานการศึกษา/สถานศึกษาในพื้นที่ได้ดำเนินการจัดทำระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา และประเมินผลการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ ไม่ต้องเสียเวลาเรียนในระบบ ประหยัดเวลาและประหยัดค่าใช้จ่าย ดำเนินการจัดทำระบบการเทียบเคียงหรือเทียบโอนผลการเรียน ทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ หรือสมรรถนะ และการจัดระบบวัดผลและความถนัดของผู้เรียนเป็นรายบุคคลแต่พบว่า การจัดระบบวัดผลและความถนัดของผู้เรียนเป็นรายบุคคลที่มีความหลากหลายนั้น หน่วยงานการศึกษาหลายแห่งไม่มีบุคลากรหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพในการคัดเลือกเพื่อความเหมาะสมของผู้เรียน อีกทั้งหลักเกณฑ์และแนวทาง รวมทั้งระเบียบรองรับขาดความชัดเจน ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาไม่เข้าใจ และเกิดการไม่ยอมรับ

2) ผลการดำเนินการจัดทำระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา และประเมินผลการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ ไม่ต้องเสียเวลาเรียนในระบบ ประหยัดเวลาและประหยัดค่าใช้จ่าย ตามประเด็นการตรวจติดตาม ดังนี้

2.1) การจัดทำระบบการเทียบเคียงหรือเทียบโอนผลการเรียน ทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ หรือสมรรถนะ

หน่วยงานการศึกษา/สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการวางระบบการรับรองมาตรฐานวิชาชีพ โดยมีการดำเนินการในลักษณะหรือรูปแบบการเทียบโอนด้วยระบบหน่วยกิตสะสม (Credit Bank) การเชื่อมโยงมาตรฐานวิชาชีพตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ฯลฯ ของหน่วยงานหรือสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการทำการทบทวนระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนผลการเรียน และแนวทางการดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิตในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึงการจัดทำคู่มือการดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการออกแบบแพลตฟอร์มระบบธนาคารหน่วยกิตของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งในการดำเนินการตามแนวทางดังกล่าว อยู่ระหว่างการจัดทำแนวทาง และระบบที่มีความชัดเจน จึงเป็นการดำเนินงานในระดับการวางแผนการบริหารจัดการ และการขยายผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคตต่อไป หน่วยงานการศึกษา/สถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ได้ดำเนินการเทียบโอนความรู้ และประสบการณ์ สำหรับผู้เรียนนอกระบบการศึกษาแต่แบบมีชั้นเรียน ด้วยการดูประสบการณ์การทำงาน และดูสมรรถนะวิชาชีพ มีการสอบเทียบประสบการณ์ สมรรถนะวิชาชีพ ก่อนที่จะรับเข้าเรียน และในส่วนของผู้เรียนที่มีการปรับเปลี่ยนสถานศึกษาหรือปรับเปลี่ยนสาขาวิชา ผู้เรียนสามารถเทียบโอนหน่วยกิตของรายวิชา ให้ตรงตามแผนการเรียน ผลการเรียนรู้ที่ได้จะต้องได้ 2.00 ขึ้นไป ถึงจะสามารถโอนเป็นผลการเรียนสะสมแต่ละภาคเรียนของผู้เรียน ตามแผนการเรียนนั้น ๆ หน่วยงานการศึกษา/สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้มีความพยายามหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้เพื่อใช้กับนักศึกษาระดับ ปวส. ที่ทำงานแล้วได้สามารถนำความรู้ความสามารถที่มีอยู่มาเทียบโอน เพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ ไม่ต้องเสียเวลาเรียนในระบบ ด้วยการจัดทำระบบการเทียบเคียงหรือเทียบโอนผลการเรียน ทักษะ ความรู้ ประสบการณ์หรือสมรรถนะจากระบบเดียวกัน แต่ต่างสถานศึกษาหรือจากระบบหนึ่งไปสู่อีกระบบหนึ่งหรือจากต่างประเทศ เพื่อใช้ประโยชน์ในการเข้าศึกษาหรือการรับรองระดับการศึกษาต่างสถานศึกษาหรือต่างระบบได้โดยจำเป็นต้องมีเครื่องมือในการเชื่อมโยงผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่นการดำเนินโครงการสอบคัดเลือกและสัมภาษณ์นักเรียนนักศึกษาใหม่ ประจำปีการศึกษา 2567 ผู้เรียนสามารถเข้าสอบความถนัดและความรู้ทางวิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และดำเนินการโครงการประเมินเทียบระดับการศึกษา มิติความรู้ ความคิด

กับประชาชนที่สนใจประกอบอาชีพในพื้นที่เข้ารับการอบรมของสถานศึกษามีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป และมีสัญชาติไทย โดยนำอาชีพมาเทียบโอนประสบการณ์การทำงาน เป็นระยะเวลา 6 เดือนในแต่ละระดับ โดยให้ผู้เทียบระดับ การศึกษาจะต้องผ่านการประเมิน 2 มิติ คือ 1. มิติประสบการณ์ ผู้เข้ารับการประเมินต้องนำเสนอประสบการณ์ โดยต้องเขียนด้วยลายมือของตนเอง เพื่อเป็นการประเมินความรู้ด้านการอ่านออกเขียนได้โดยนำเสนอข้อมูล ให้ครบถ้วน 3 ด้านดังนี้ความรู้ด้านการพัฒนาอาชีพ ด้านพัฒนาคุณภาพชีวิต และด้านพัฒนาสังคมและชุมชน 2. มิติความรู้ ความคิด ด้านความรู้พื้นฐานเป็นความรู้ด้านวิชาสามัญได้แก่ ความสามารถในการสื่อสารทั้ง ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ การคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ และสัมมนาวิชาการ ไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมง โดยเป็นการสร้างเสริมความสัมพันธ์ระหว่างผู้เข้ารับการประเมินเทียบ ระดับการศึกษาในรุ่นเดียวกัน เพื่อพัฒนาคุณลักษณะ คุณธรรม จริยธรรมของบุคคล สร้างจิตสำนึกร่วมกัน ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ที่หลากหลาย และพัฒนาศักยภาพของผู้ผ่านการประเมินเทียบระดับ

2.2) การจัดระบบวัดแววและความถนัดของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

หน่วยงานการศึกษา/สถานศึกษาจัดให้มีการสอบวัดแววและสอบสัมภาษณ์ของผู้เรียนตาม สภาพจริง เพื่อวัดความถนัดของผู้เรียนเป็นรายบุคคล และเลือกเรียนตามแผนกสาขาที่ตนเองถนัด และเมื่อเข้า ศึกษาแล้ว มีการใช้ระบบสำรวจแววความสามารถพิเศษของผู้เรียนด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปีการศึกษาละ 1 ครั้ง รวมถึงการให้ผู้เรียนได้ค้นพบตัวเอง และพัฒนาตนเอง ตามความสามารถและความถนัด จากการค้นหาตัวเองในกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษาเป็นผลให้ผู้เรียนได้มี โอกาสรู้ และพัฒนาตนเองตามศักยภาพของตน

การจัดระบบวัดแววและความถนัดของผู้เรียนเป็นรายบุคคล จัดรูปแบบโดยใช้วิธีการสอบ คัดเลือกและสอบสัมภาษณ์ด้านความรู้ความถนัดทั่วไปในรายวิชา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคม และภาษา เป็นต้น และความรู้เฉพาะด้านวิชาชีพที่นักเรียนนักศึกษาสนใจเป็นรายบุคคล โดยให้คุณครูได้จัดทำบันทึกสมุดวัดแวว ผู้เรียน โดยงานวัดผลและประเมินผลได้มีตรวจสอบทุกภาคเรียน นอกจากนี้มีการประเมินมิติประสบการณ์ซึ่ง ประเมินตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ด้านการพัฒนาอาชีพ ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต และด้านการพัฒนาสังคมและ ชุมชนโดยวิธีประเมินจากสภาพจริงและสัมภาษณ์โดยคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษาที่มีความรู้และ ประสบการณ์ในสาขาวิชาของการศึกษาแต่ละระดับรวมทั้งต้องมีการบันทึกผลการประเมินตามเกณฑ์การให้ คะแนนที่กำหนดไว้ซึ่งมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินแฟ้มมวลประสบการณ์ และมีการประชุมคณะกรรมการ ในเรื่องของเกณฑ์การให้คะแนนของผู้เทียบระดับการศึกษาโดยทางสถานศึกษาได้มีแบบบันทึกการประเมินและ คู่มือการประเมินให้กรรมการทุกท่านก่อนออกไปประเมินตามสถานที่ของผู้สมัครประกอบอาชีพของแต่ละคน ถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนดและเป็นมาตรฐานเดียวกัน ส่วนการประเมินมิติความรู้ ความคิดเป็นการประเมินโดยใช้ แบบทดสอบของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ จำนวน 6 มาตรฐาน ในทุกระดับการศึกษา ดังนี้ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ความสามารถในการแสวงหาความรู้และการใช้เทคโนโลยี ความรู้เกี่ยวกับการ ดูแลสุขภาพ ความเป็นไทย สากล และพลเมืองดี ความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรสิ่งแวดล้อม และการดำรงชีวิต ซึ่งข้อสอบมีทั้งอัตนัยและปรนัย ซึ่งผู้เทียบระดับจะต้องสอบให้ผ่านร้อยละ 50

3) ปัญหาอุปสรรค

3.1) การจัดระบบวัดแววและความถนัดของผู้เรียนเป็นรายบุคคลมีรูปแบบที่หลากหลายนั้น สถานศึกษาหลายแห่งไม่มีบุคลากรหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพในการคัดเลือกเพื่อความเหมาะสมของผู้เรียน

3.2) หลักเกณฑ์ และแนวทางการจัดทำระบบวัดผลฯ ยังไม่มีความชัดเจนส่งผลให้ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียนขาดความเข้าใจในสิ่งที่ถูกต้องทำให้เกิดการไม่ยอมรับในหลักเกณฑ์หรือแนวทาง ที่กำหนด

4) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

4.1) การจัดระบบวัดแววและความถนัดของผู้เรียนเป็นรายบุคคลมีความหลากหลาย ควรสนับสนุนให้มีผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพในการคัดเลือกเพื่อความเหมาะสมของผู้เรียนประจำในแต่ละสถานศึกษา

4.2) ควรจัดการเรียนรู้ส่งเสริมผู้เรียนที่มีมีความรู้ ความถนัด และความสามารถให้เต็มศักยภาพให้กับสถานศึกษา

4.3) ควรมีหลักเกณฑ์ และแนวทาง รวมทั้งระเบียบรองรับที่ชัดเจน ที่สามารถสร้างความเข้าใจและยอมรับ

5) รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่เป็นแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

-